

Saulėta, dieną 55°, naktį 40.
Saulė teka 5:14, leidžiasi 6

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

APR 17 1973

Cont Copy 6

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Chicago, Ill. — Penktadienis, Balandžio-April 13 d. 1973 m.

Kaina 15c

88

VYRIAUSYBĖ APSVARSTĖ PADĖTI VIETNAME

VARTOTOJŲ KONGRESAS RAGINA DVI DIENAS NEVALGYTI MĖSOS

WASHINGTONAS. — Trečiądienį Washingtonė įvyko mėsos boikoto organizatorių, daugiausia moterų, suvažiavimas. Įsteigtas Nacionalinis Vartotojų Kongresas, kuriam pavesta kovoti prieš kylančias pragyvenimo kainas. Gegužės 5 dieną įvyks visos Amerikos protestas prieš maisto kainų kilimą, o iki to laiko visi amerikiečiai raginami nepirkti ir nevalgyti mėsos antradieniais ir ketvirtadieniais. Gegužės 12 d. Čikagoje įvyks kitas Vartotojų Kongreso suvažiavimas, kuriame bus svarstomi ateities veiklos planai.

Washingtono suvažiavime dalyvavo ir Ralph Nader, pagarsėjęs vartotojų teisių gynėjas. Jis pažadėjo moterims savo pagalbą organizuojant nuolatinę grupę, kuri dirbtų visų vartotojų labui. Kongresas iki šiol dar neturėjo progos susidurti su vartotojų pykčiu ir su šeiminių boikotu.

Kelios šeiminkės atvažiavo į kongresą su dideliais lapais petičijų, kurias pasirašė tūkstančiai žmonių. Petičijos prezidentui ir kongresui skundžiasi kylančiomis kainomis ir reikalauja imtis žygių kilimui sustabdyti.

Tuo tarpu ūkininkai irgi nesnaudžia. Peorijoje, Ill., apie 2.000 ūkininkų parašė laiškus savo atstovams kongrese protestuodami prieš įstatymą, kuris sumažintų mėsos kainas. Washingtono suvažiavimas nekalina ūkininkų, kurie gauna šiek tiek daugiau už galvijus ar kiaules, negu gaudavo pernai.

Javų pirklių nurodo, kad mėsos pabrangimas turi būti ristiškas su javų pabrangimu. Amerika, parduodama sovietams 28 milijonus tonų javų, netiesiogiai prisidėjo prie mėsos kainų pakilimo. Pernai kviečių bušelis kainavo 1.59 dol., o šiemet jis kainuoja 2.16 dol. Kukurūzų bušelis pernai buvo 1.30 dol., o šiemet 1.52. Sojos pupelių bušelis buvo 3.28 dol., o dabar 4.12.

Sovietų Sąjungos planuoja pirkti Amerikoje javų ir šiaurės metais, kaip praneša žemės ūkio departamentui slouksniai. Tik šiemet sovietai pirkė mažesni kiekiai, maždaug pusę to, ką užpirkė pernai. Trečiądienį Čikagos Lake Calumet uostas laukia pirmo sovietų prekinio laivo, kuris atvyksa paimti 9,000 tonų sojos pupų. Po jo kas mėnesį atvyks po 10 sovietų laivų. Javus jie pasiims ne tik iš Calumet, bet ir iš Duluth uosto.

Maskva atšventė "Erdvės dieną"

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra Tass patvirtino amerikiečių paskelbtą žinią, kad rusų erdvės stotis Saliut 2 buvo iškelta į aukštesnę orbitą. Kodėl taip padaryta, Tass nesako. Ketvirtadienį Sovietų Sąjungoje buvo švenčiama Erdvės diena, minint pirmąją kosmonautą Juri Gagariną kelionę į erdvę 1961 m. Galvojama, kad šia proga sovietų mokslininkai planavo trijų kosmonautų skridimą erdvės stoty, tačiau planai nepasisekė, nes dėl nežinomų priežasčių erdvėlaivis Sojuz nepakilo nuo žemės.

Sukakties proga sovietų spauda daug rašo apie buvusius erdvės tyrinėjimus, pabrėždami automatinio tyrinėtojo — Lunochodo vaidmenį mėnulyje. Tass pirmą kartą pranešė, kad Saliut 2 erdvės stotis buvo išsauta balandžio 3 d. 9 val. ryto Maskvos laiku.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Aplinkos Apsaugos agentūra sutiko duoti automobilių įmonėms dar vienus metus įtaisyti naujose automobiliuose dūmų švarinimo aparatus, tačiau jau nuo ateinančių metų automobiliai turės išvalyti bent 50% dūmuose esančių nuodų dujų. Detroito fabrikantai skundžiasi, kad jiems sunku bus per tokį trumpą laiką įtaisyti naujus motorus. Japonija jau šiemet turi du motorus: Honda ir Mazda, kurie išpildo Amerikos 1975 metų reikalavimus.

WASHINGTONAS. — Komunistinės Kinijos buvo paleistas V. Vokietijos technikas, kuris buvo nuteistas kalėti 10 metų už šnipinėjimą Amerikos žvalgybai. Jis išsėdėjo tik 5 metus ir buvo paleistas už gerą elgesį ir kaltės pripažinimą. Vokietis yra paskutinis Kinijoje kalintas užsienietis.

HONG KONGAS. — Iš komunistinės Kinijos buvo paleistas V. Vokietijos technikas, kuris buvo nuteistas kalėti 10 metų už šnipinėjimą Amerikos žvalgybai. Jis išsėdėjo tik 5 metus ir buvo paleistas už gerą elgesį ir kaltės pripažinimą. Vokietis yra paskutinis Kinijoje kalintas užsienietis.

WASHINGTONAS. — Izraelio šaltiniai skelbia, kad Egiptas gavo iš Libijos Mirage lėktuvų. Tuo Libija sulaužė savo pažadą lėktuvus gaminusiui Prancūzijai, kuri sutartyje reikalavo niekam jų lėktuvų nepereleisti. Amerikiečių diplomatų nuomone, šia žinia Izraelis skleidžia, kad Amerika greičiau jam pristatytų savo lėktuvus.

PARYŽIUS. — Buvęs Argentinos prezidentas Peronas Paryžiuje susitiko su Meksikos prezidentu Luis Echeverria Alvarez.

Sihanoukas grįžo "namo" į Kiniją

PEKINAS. — Buvęs Kambodijos valdovas, princas Sihanoukas, iš S. Vietnamo sugrįžo į Kiniją. Aerodrome jį sutiko pats premjeras Chou En Lajus. Kinijos spauda daug rašo apie princą kelionę į "išlaisvintą Kambodijos provinciją", kuriose jis su žmona praleidęs 6 savaites.

Princas Sihanoukas pareiškė, kad Lon Nol režimas Kambodijoje visiškai priklauso nuo prezidento Nixono malonės. Jei ne Amerikos aviacijos parama, režimas seniai būtų sugriuvęs. Jis pareiškė, kad jo karinėms jėgoms yra garbė, kad jas Amerikos aviacija mato reikalingą bombarduoti.

Paklaustas korespondentų, kaip jis nuvažiuoja į Kambodiją iš šiaurės Vietnamo, nes tos dvi šalys neturi bendros sienos, princas atsakė keliau per Laosą ir P. Vietnamą Ho Chi Minh keliu.

Sename Betliejaus mieste, kur daug šventovių, neblogai verčiasi ir biznieriiai. Čia matoma viena svarbiausių biznio gatvių, kurią visada aplanko į Betliejų atvykę turistai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Palestiniečiai Libane ieško amerikiečio, kuris jų žiniomis, dalyvavo kartu su žydais puolime prieš palestiniečių vadus Beirute. Vakar Libano darbininkų unijos paskelbė generalinį gedulą streiką žuvusiųjų laidotuvių proga. Minios žmonių reikalavo keršyti Izraeliui.

◆ Prezidentas Nixonas kreipėsi į kongresą siūlydamas keisti dirbančiųjų globos ir bedarbių pašalpų įstatymus. Bedarbių pašalpos siūlomos padidinti ir suvienodinti. Jas mokėti siūloma ir žemės ūkio darbininkams.

◆ Iš Kambodijos vakar buvo išvežti Amerikos piliečių šeimos nariai: moterys ir vaikai.

◆ Libano vyriausybė reikalauja Saugumo Tarybos greito posėdžio svarstyti skundo prieš Izraelį.

◆ Mirusio dailininko Picasso šeima paskelbė, kad visa Picasso dailės kūrinių kolekcija su Renoir, Cezanne, Matisse, Modigliani ir kt. kūriniams, išskyrus jo paties darbus, padovanojama Prancūzijai. Picasso advokatas Armand Antebi pareiškė spaudai, kad dailininkas buvo prietaringas, nemėgo kalbėti ar galvoti apie mirtį, todėl jis nepaliko jokio testamentą. Picasso paliko tik vieną teisėtą sūnų, pirmos žmonos vaiką ir tris nelegalius dviejų meilužių vaikus: Mayą, 38 m. Claude, 26 ir Palomo, 27 m. Picasso tuos vaikus mėgdavo vadinti "mano gražiausiais kūriniais".

◆ Jungtinių Tautų Maisto organizacija pranešė, kad maisto stoką pasauliniu mastu. Mėsos kainos kylančios visame pasaulyje, nes jos nebeužtenka.

◆ Bostono federalinis teismas apkaltino tarptautinį finansininką Edward Krock net pusantro milijono dol. pajamų mokėsi nuslėpimu.

◆ Raudonasis Kryžius paskelbė, kad Mississippi upės potvyniai padarė 42.6 mil. dol. nuostolių ir palietė 5,173 šeimas.

◆ Colorado gubernatorius prašo federalinės paramos ūkininkams, kurie sniego audroje prarado iki 20% galvijų ir turėjo 14 mil. dol. nuostolių.

ČIKAGAI GRESIA GAZOLINO STOKA

ČIKAGA. — Vakar Čikagos spaudo didelėmis raidėmis pranešė apie gresiančią gazolino krizę Čikagoje. Paašikėjo, kad nuo pirmadienio Triangle Refineries iš Houstono, Texas, neparduos daugiau gazolino nepriklausomoms, įvairius vardus turinčioms gazolino stotims, kurių Illinois valstijoje yra 3,200 ir apie 60% jų stočių — Čikagoje. Paprastai tos stotys pardavinėdavo gazoliną pigiau už garsių firmų vardus turinčias gazolino stotis. Netekusios gazolino tiekimo, mažesnes, nepriklausomas stotis turės užsidaryti arba verstis tik automobilių taisymo ir kitais darbais.

Čikagos užpirkimų departamento direktorius Larry Pianto pareiškė spaudai, kad jis neseniai miesto vardu paskelbė gazolino bendrovėms konkursą gazolino pristatymui — milijonų galonų — Čikagos miestui. Į konkursą atsiliepė tik viena Standard Oil bendrovė ir tai pasiūlė gazoliną penkiais centais už galoną brangiau negu pernai. Bendrovė, be to, pažadėjo pristatyti daug mažesni kiekiai. Miestas dar ieško dar 3 mil. galonų gazolino iš kitų bendrovių, nes tenka daug jo sunaudoti šiukšlių rinkimo ir kituose departamentuose.

Herbert Hugo, žibalo pramonės laikraščio "Oilgram News" redaktorius, pareiškė, kad amerikiečiams teks pamiršti tas dienas, kai gazolinas kainavo apie 30 centų galonui. Iki šių metų galo galono kaina tikriausiai pasieks pusę dolerio, pranešavo Hugo.

Gazolino stoka aiškinama Amerikos rafinerijų stoka. Prezidentas Nixonas planuoja prašyti kongreso panaikinti naftos importo į Ameriką suvaržymus ir kvotas, planuojamą išleisti pinigų ieškant naujų naftos šaltinių pačioje Amerikoje ir jūroje prie Amerikos krantų. Gazolino stoka ir jo pabrangimas pagreitins ir Aliaskos naftos eksploatavimą, vamzdžių linijas per Aliaską tiesimą. Naftos produktų trūkumas pasirodė praėjusią žiemą, kai kuriose Amerikos vietose pristigo alyvos namų šildymui, o dabar pasireiškė ir gazolino stoka.

Atstovų Rūmų narys iš Kalifornijos Paul McCloskey ištiso iš respublikonų partijos, nes jam atrodo, kad ji labai peskio į kairę. Pernai jis kandidavo į prezidentus, tačiau surinko labai nedaug balsų.

GEN. HAIG VAKAR GRĮŽO IŠ AZIJOS

WASHINGTONAS. — Specialus prezidento Nixono pasiuntinys gen. Alexander Haig vakar anksti rytą sugrįžo iš Pietryčių Azijos, kur lankėsi Tailandijoje, Laose, Kambodijoje ir P. Vietname. Iš Saigono jis dar sykį buvo sugrįžęs į Kambodiją. Prezidentas vakar 10 val. ryto buvo sušaukęs Nacionalinės Saugumo Tarybos posėdį, kur, spėjama, buvo svarstomi Kambodijos ir P. Vietnamo klausimai. Washingtono slouksniai sako, kad prezidentas yra rimtai susirūpinęs padėtimi Kambodijoje, o ypatingai — komunistų jėgų didinimu P. Vietname.

Libanas palaidojo 12 žuvusiųjų

BEIRUTAS. — Palestiniečių suorganizuota demonstracija prieš Ameriką Libane sudarė Libano policijai daug vargo. Teko saugoti ne tik Amerikos ambasada, bet ir Amerikos universitetą ir J. F. Kennedy Kultūros Centrą. Policija turėjo šarvuotų automobilių ir vienu atveju šaudė virš jaunuolių galvų, bandydama apsaugoti Amerikos įstaigas.

Vakar Libane buvo laidojami Izraelio puolime žuvusieji arabai. Atvyko delegacijos iš įvairių arabų valstybių. Palestiniečių kaltinimas Amerikai, kad ji padėjo organizuoti drąsų izraelių puolimą, sukėlė prieš Ameriką žmonių nuotaikas.

Paašikėjo, kad prieš savaitę iš Britanijos, Belgijos ir V. Vokietijos į Libaną atvyko šeši Izraelio agentai, kaip turistai. Vienas jų kasdien meskeriodavo jūroje, sakdamas, kad jis labai mėgsta žuvalti. Toje vietoje išsikėlė izraelių kariai, atvykę nedideliais laivais.

Libano skunde Jungtinėms Tautoms pranešama, kad izraeliai Libane nušovė 12 žmonių: keturis palestiniečius, du Libano policininkus, 3 Sirijos darbininkus ir italę moterį. Be to, 29 libaniečiai buvo sužeisti, iš jų 9 policininkai. Izraelio komanda išbuvo sostinės centre apie dvi valandas ir Libano kariuomenė nieko nedarė. Dėl to premjeras Salam ir pasitraukė, reikalaudamas pašalinti kariuomenės vadą.

Britanija atmetė mirties bausmę

LONDONAS. — Britanijos parlamentas atmetė siūlymus atgaivinti mirties bausmę. Parlamento nariai galėjo balsuoti, kaip norėjo, nevaržomi partinių taisyklių ar principų. Todėl net pusė konservatorių atstovų balsavo prieš mirties bausmę, kuri Britanijoje formaliai buvo panaikinta 1969 metais. Balsavimo rezultatai buvo — 320 — prieš mirties bausmę, 178 — už.

Parlamento debatuose paašikėjo, kad pernai visoje Anglijoje ir Valijoje buvo 174 žmogžudystės, iš kurių 113 įvyko Londone. Tais pačiais metais New Yorke buvo nužudytas 1,691 žmogus. Nors žmogžudysčių, palyginti, buvo nedaug, tačiau daugiau negu 1970 metais, kada nužudyta 135, ir 1969 m. — 119 žmonių. Mirties bausmės šalininkai įrodinėjo, kad nusikaltimų skaičius didėja.

Britų spaudo daugumoje pasisakė prieš mirties bausmės atgaivinimą ir pravedžiavo tos bausmės šalininkus "šaudymo komanda". Viešosios opinijos tyrinėjimo įstaigos patyrė, kad visuomenė net 80% dauguma pasisakė už mirties bausmės įvedimą, nes nusikaltimų skaičius Britanijoje didėja. Per paskutinius 8 metus buvo nužudyti 8 policininkai, tačiau kalėjimo prižiūrėtojas žuvo tik vienas per 15 metų. O mirties bausmė kaip tik ir buvo siūloma policijos ir kalėjimų tarnautojų žudikams.

New YORKAS. — Pajamų mokesčių inspekcijai apkaltino prezidento Nixono asmeninį gydytoją Kenneth Riland, kuris nusukęs mokesčių 39,000 dol. Riland važiuo kartu su prezidentu į Kiniją.

BELFASTAS. — Smurto veiksmas š. Airijoje tęsiasi. Bomba sužalojo katalikų bažnyčią Belfasto, teroristai peršovė britų kareivį, dvi bombos sužalojo pastatus Londonderry miesto centre, o Armaghe kareiviai nušovė įtariamą teroristą.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

Gausi Jokūbo Dagio paroda

Dąbrowskis "Skandam širdį" (Medis)

Praėjusį penktadienį, balandžio 6 d. Čiurlionio Galerijoje buvo atidaryta skulptoriaus Dagio apžvalginė skulptūros darbų paroda. Atidaryman atsilankė daug meno mėgėjų pamatyti svečio menininko iš Toronto, kūr-

rybos. Atidaryme dalyvavo ir pats Jokūbas Dagys. Skulptorius pasakė įdomią kalbą, tarp kita ko palietė savo išgyvenimus ir troškimą kurti liaudies bei istorijos motyvais. Jis sako: "Aš

Dąbrowskis "Kad galėčiau" (Bronza)

nebuvo alkanas, bet visada jaučiau alkį kurti". Po parodos atidarymo, Dagys parodė skaidrėmis puikių "mirrašų", kaip jis juos pavadino, religiniais motyvais. Tie motyvai, tai laisvai sklandžios technikos patrauklūs ir estetiškai vertingi spalvoti piešiniai. Antroji skaidrių dalis buvo skulptoriaus darbai.

Daug ką stebina Dagio produktyvumą. Vien šio parodoje išstatyta per 90 medžio ir bronzos įvairaus didumo kūrinių, įvairios tematikos, tai dar nereiškia, kad jau visa Dagio kūryba. Kai kurių, anksčiau matytų kūrinių, šio parodoje nėra.

Dagys stiprus savitą originalumą, savita technika, bet kiekvienas kūrinys naujas, turi ryšį su gyvenimu, istorija ir su mūsų laiko realybe. Gražiai išrykiuotoj parodoj matome "Jūrą ir Kastytę", Lietuvos kunigaikštius, legendarinį "Sūnų palaidiną", "Prispaustą Lietuvą", daug ko iš Maironio poezijos, satyrinių motyvų, mitologinių eksponatų. Būdingi Dagio šie, mažesnio formato medžio darbai: "Ir vienas ne vienas", "Meditacija", "Seimos rankos", "Sunkios rankos", "Ištiesios rankos" ir kt. Išraiškingi kūrinių intriguoja žiūrova.

Daugumą darbų sudaro trijų matavimų skulptūra, 10 bron-

zoz kūrinių ir 27 barjefai. Jeigu Dagio skulptūra remtųsi akademineis principais technikos atžvilgiu, tai būtų tokia išraiška ir jautri, kokia yra dabar? Palyginus senuosius lietuvių dievdirbius su Dagiu, matysime, kad jie, kaip ir Dagys, motyvą laikė pirmaeilium ir svarbiausiu dalyku, o technikinę formą — antraeilium, — užbaigiamuoju motyvo deriniu, nebūtinai akademiniu. Nežiūrint formos paprastumo. Dagio negalima lyginti su "dievdirbiais", kurie nemokėjo piešti. Dagys moka piešti ir skulptuoti nepašedamas ryšių su realybe. Modernieji tapytojai ir skulptoriai žavi primityvių rasių menu vien dėl jų formos paprastumo, kurioj yra visos to meno grožis ir išraiška.

Dagys vartoja įvairų medį — ąžuolą, vyšnią, klevą ir kt., kurį tik galima vartoti. Yra tokio medžio, kuris skyla, tokio nevartoja. Kai kurie skulptoriai išskaptuoja statulų vidurį, kad medis nesuskiltų. Tarp realistinių Dagio skulptūrų, matome ir į moderniąją skulptūrą pasinešusių. Žodžiu, paroda įdomi ir patartina ją būtinai pamatyti.

Paroda pasibaigs balandžio 15 d. Lankymo valandos nuo 7-9 val. vak. Savaigaly nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. M. S.

VLADO PŪTVIO 100 METŲ SUKAKTIS

Jeigu tautoje nebūtų iškilmų, joje yra jaudinama neveikla be dvasinio pasireiškimo. Kada atsiranda iškilimas, apie ją pradeda grupotis tautos dauguma. Prie dvasinio judėjimo jungiasi visi tie, kurie pritaria ir padeda augti ir klestėti tai idėjai. Kaip tik šio šimtmečio pradžioje su kilnia idėja iškilo lietuvių tautoje žymi asmenybė, lietuvis patriotas, šaulių Sąjungos įkūrėjas Vladas Pūtvys (Putvinskis). Jo įkurtoji šaulių Sąjunga išaugo į milžinišką pusiau karišką patriotinę organizaciją. Užgriuvęs mūsų kraštą raudonasis slibinas, nesumaikino šaulių Sąjungos. Nors kai kuriuos jos vadus išvežė į Sibirą, bet šaulių dvasia, giliai įleidusi lietuvių tautoje savo šaknis, pasiliko gyva ilgiems laikams. Žiaurus komunizmas nepajėgė ir nepajėgė iš lietuvių išplėsti šaulių sąmonės. Pastoviai įsikūrę lietuvių laisvuose pasaulio kraštuose, buvę šauliai idealistai ir patriotai, atkūrė Lietuvos šaulių Sąjungą tremtyje. Būdami šauliai laisvame pasaulyje, ryžtingai kovojo dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo. Toje srityje jų įnašas yra didelis.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopos iškilmingai paminėjo didžiojo šaulio Vladio Pūtvio 100 metų jo gimimo sukaktį. Š. m. kovo 11 dieną, prisirinko pilnutėlė vyčių salė prisiminti ir pagerbti šaulių Sąjungos įkūrėjo Vladio Pūtvio asmenį. Po trumpo žodžio, pirmininkas Vladas

Išganaitis pakvietė žymesnius šaulius ir organizacijų atstovus į garbės prezidiumą: Juozą Petrauską, Sergijų Radzvičką, Malviną Jonikienę, Alfonsą Valatkaitį, Juozą Tamulį, tėvą Joną Burevičių, Juozą Šlajų, Bronių Klimavičių, Kazį Klinauską, Zuzaną Juskevičienę ir Andrių Juskevičių. Su atitinkama pagarba buvo įneštos vėliavos, jos pastatytos už prezidiumo stalo. Pasižymėjusi esančių Chicago kuopų šaulių buvo apdovanoti šaulių medaliais. Vytauto Didžiojo šaulių kuopos pirmininkas Vladas Išganaitis, asistuojamas Jūrų šaulių kuopos vadovo Mykolo Maksvyčio, 8 šauliams prisegė šaulio garbės medalius.

Iškilmingiausi minėjimo buvo dalis, kada 52 šauliai davė šaulišką priesaiką. Kiekvienas naujai įstojęs šaulys, pakėles dešinę ranką iškilmingai pasižadėjo, "nesidėti su Lietuvos priešu, su juo nebendradžiauti, n eitekti jam jokių pinigų ir patikėtų paslapčių". Kiekvienas davęs priesaiką šaulys, pabučavo savo dalinio vėliavą. Davęs priesaiką šaulys, visuomet prisimins, kad jis yra ištikimas — patriotas Lietuvos šūnus ir jis su kolaborantais nesisėdės. Priesaikos tekstą perskaitė šaulys tėvas Jonas Burevičius. Po priesaikos teisininkas Algirdas Budreckas skaitė įdomią ir turiningą paskaitą apie Vladio Pūtvį. Jis išreiškė gilia patriotinę mintį pabrėždamas, "kam buvo lemta iš Lietuvos pabėgti,

LAISKAS IS LIETUVOS

Kelievis skelbia gautą iš Lietuvos laisšką, kuriame aprašomas įvykis, sukėles visoje apylinkėje daug kalbų ir juoko: Gyvenusios dvi nukarusios moterėlės. Viena iš jų pasisūdinusi mirčiai drabužius ir iš arksto nusipirkusi karštą, ji paėmėsi karstą ir nusifotografuoti, kad galėtų ir pati pamatyti, kaip atrodoysianti, ir žinoti, koks jos paveikslas gal ir Ameriką bus giminėn nusiustas.

Tai gi paprašiusi savo seserį, kad ši pakviestų fotografą, o pati, pasipuošusi laidotuvių drabužiais, atsigulė į karstą ir tarp žvakių pamaldžiai sunėrė rankas "amžinam poilsiu" užsimerkusi ir nekrutėdama, kaip geram nabašnikui ir pridera, kad nė fotografas "vaidybos" nepadžiais ir kava. Užkandžius ir kavą paruošė šaulių moterų vadovė Stasė Cecevičienė su darbščiomis padėjėjomis. Už skonin gai paruoštus užkandžius joms šauliai ir svečiai išreiškė nuoširdžią padėką, gausiais plojimais. Minėjimo dalyviai viskuo buvo patenkinti, šaulių kuopos vadovybei pareiškė nuoširdžią padėką. Po vaišių, šauliai dar kurį laiką pasilikę salėje, pasidalijo įspūdžiais ir mintimis.

Antanas Stakenas

Atvykęs fotografas "mirusią" senutę iš visų pusių nufotografavo ir už tą darbą užgiedojo net 10 rublių. Senutės sesuo tesitūlė tik 5 rublius. Prasiidėjo derybos ir ginčai. Tada "numirė" jau nebeiškentė ir prabilo: "Ka tu, sesula, deriesi? Fridėk dar penkinę".

Fotografas, išgirdęs tokią numirėlio kalbą, taip išsigando, kad nebepataikė pro duris, o nėrė pro atvirą langą, pametė su kulta aparatą ir krisdamas nuo aukštos palangės iš klubo išsuko koją.

Gražinama mirties bausmė už tūlas žmogžudystes

Illinojaus seimas antradienį 105 balsais prieš 44 priėmė įstatymą, kuriuo gražinama mirties bausmė už devynių rūšių žmogžudystes, kurios yra sekančios: nužudymas žmogaus bandant sugadinti ar sunaikinti viešo naudojimo įmonę, apkrėsti ar apnuodyti miestą ar vandenį, arba nužudymas žmogaus aplėčiant, pagrobiant ar pasikesinant padegti.

Kitas įstatymas priimtas, kuriuo leidžiama kaliniams būti privačiai su savo moterimis kas mėnesį po 6 valandas.

Abudų įstatymai persiųsti senatui.

25-50% NUOLAIDA!

Vėlykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išliks už bet kurią kitą dovana.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA

teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikantį progą.

TEIRAUTIS:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

1968 — a time of no credit, a 12-hour workday, and no Payroll Savings Plan.

Buy Bonds where you work...now that you can.

It's sort of like your grandfather telling you be used to walk 15 miles through the snow to get to school.

But it's true: today's working men and women have more advantages than their grandparents.

One of them is the Payroll Savings Plan — the easy, safe, automatic way to build a nest egg for the future.

When you sign up for the Payroll Savings Plan, an amount you specify is automatically set aside from your paycheck and used to

buy U.S. Savings Bonds. That way, even if you spend all your take-home pay, you're still building a steady savings.

Grandpa would approve

Take stock in America.

Buy U.S. Savings Bonds

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė. Apie senus laikus. Kai ativarai ir laumes skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Povija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krykstaviniai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYNUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos spalvotais viršelais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršelais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 8 dol.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-ros premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, pasakymai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 188 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršelais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiluoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemaičių bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaiškai mėgstą ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, ILL. 60608

ISTISI METAI PER VIENĄ MENESĮ

Kelionė per pavasarį, vasarą, žiemą atgal į žiemą

Judėti, eiti, važiuoti, plaukti, skristi yra vienas žmogaus prigimties akstinų, kurs buvo pradėtas slopinti žemdirbystės ir sėslumo amžiui parėjus ir pagaliau žmogų beveik visiškai priklausė prie vietos industrinei epochai stojus. Užtat koks entuziazmas apima žmogų, kaip darbinį mūlą nuo saito, atostogoms nuo pareigų pasiūsiuosavus. Nebuvęs negalėčiau pasakyti, kokie apima jausmai į mėnulį skrendant ir kiek griaudžių karšty ašarų pasilietų, jei būtų įmanoma dar kartą gimtąją žemę pabučiuoti...

Nors savo tėvynės pakaitalo visoje žemėje negalima rasti — o gal būtų, kad ir visos tas nerimas būnant vietoje yra pasamominis prarasto gimtojo rojus ilgesys, bet gi į mėnulį bastytis, pasirodo, nebūta jokio reikalo turint tokias neapsakomos apimties ir atšiaurumo dykumas, kokios apima ko ne visus Jungtinių Amerikos Valstybių pietvakarius.

Plaukimas kalnų tarpekiais

Apleidus Chicago kovo viduryje, oras pasiliko pusiausvyroje tarp žiemos ir pavasario; Indiano pietų gale jau matėsi medžių šakos padidėję pumpurai, o Georgijoje pavasaris skleidėsi visais savo požymiais — svarbiausias jų pietuose dažnas svecias lietus, kurį vadinti lietum ar net liūtimi būtų nuvertinimas. Tokį subtropikinio lietaus krikštą gavome, kai iš Nashville, Tennessee, pasukę per Čatanugą

(Chattanooga) į Georgiją patekome į Mississippi ir Alabamą jau trečią dieną besitiesiančią uraganinę liūtį, kuri Georgiją telietė savo "uodegos galu", ir tačiau paliko vandens pilnus kalnų tarpekius, kai lietui iš viršaus pilant lyg visos dangaus užtvankos būtų atkeltos, mūsų į Nojaus Arką panašus Pilkas Skalkas (Greyhound), savo gūžyje nešdamas 48 keleivius, kalnų tarpekiais vingiuotais keliais iki stebulių plaukė sraunomis, galvatrukščiais ir pakalnes burbuliuojančio vandens upėmis.

Idomiausia buvo stebėti kalnų šonais apacion besiverčiančias vandens sroves. Kadangi juo labiau į pietus, juo spalvingesnė yra žemė, o Georgijos kalnuose akmenys rudom, juodom, baltom, pilkom, žaliom, o ypatingai raudonom spalvom dažyti, tad ir šlaitais triukšmingas greičio lenktynės einantieji vandenkrėčiai, kaskados, verpetai, uruliai ir upeliai kiekvienas buvo nudažę tokomis spalvomis, per kokį gruntą žemėn krito. Bet idomiausia, kad tų kruvinai raudonų, rudų, geltonų, juodų srovių tarpe vienas ir kitas iš aukštybių krito kristalo švarumo, si-dabro taurumo upeliai visiškai nesusikontaminavę perbėgamo šlaito rūdomis.

Juo arčiau Floridos, juo labiau pavasaris skleidėsi su vis daugiau sužaliavusių krūmų ir žydinčių gėlių. Pagaliau pradėjo įsimaistyti "ispaniškomis barzdomis (ispanų samanomis) apžė-

lę medžiai — nelaimingi miškų kurtvelos. Tai ir Florida.

Po ketelį dienų pavasaryje ir vasaroje

Iš Jacksonville iki Petrapolio (Saint Petersburg) pavasaris jau nebėra sezonas, o yra virtęs nuolatinio metų laiku, ir dėlto kaip toks yra labai nepastovus, kur šaltoji Kanados klimato ranka kartkartėmis pasiekia ir šalnoms jautresnių gėlių žiedus ir vaismedžių pumpurus pakandžioja ankščiau negu valbalaai suspėja. Kaip pavasarį, suprantama, švento Petro miesto paplūdimiuose maudytis ne sezonas, nors vanduo Meksikos įlankoje šiltesnis negu Michigano ežere pačiame vasarvidyje.

Pilna ir amžina vasara yra Miami, ir čia būviai jau prisipažįsta, kad per vasaros mėnesius nuo saulės tenka gintis užsidiarius kambariuose oro vėsintuvais. Bet šilumos temomis tegul pasisako tie, kurie jaučiasi ten aklimatizavęsi. Nuo šalčio gali patogiai gintis šiltais drabužiais, o nuo karščio apsisaugoti drabužiai dar neišrasti, nebent apsilvokus astronautų kostiumais.

Bent kartą padarytina kelionė pietiniu JAV-bių pakraščiu nuo Miami iki San Francisco. Greyhoundu šis tarpas pravažiuoti trunka apie 4 paras, bet šiame trakte galima sutikti faunos, floros, klimato ir įvairiausių gamtos permainų bei atmainų daugiau negu bet kuria kita tokia distancija važiuojant.

Per Mississippi potvynius

Nepamirštini įspūdžiai pervažiuojant Mississippi upės del-

tą prie New Orleans. Tą upę galima akimis apimti prie Minneapolisio ir St. Louis, bet prie New Orleans ji nebėra upė, o neapmatoma jūra, kryžkreižėmis išvedžiota mylių mylių ilgumo tiltais. Pasitaikė didžiulis, per 50 metų nebebuves potvynis, vandenims visu upės ilgumu pakilus ner 20 pėdų virš normos. Pagaliau ši ant vandenų miestą tiltais pravažiavus, dar mylių mylios laukų ir kultyvuotų vietų buvo po vandeniu. Per šią šlapia vietą pralsti pavyko tokiu tarpu kai po vienos liūtės kita liūtis dar nebuvo spėjusi prasidėti.

Esi kaip mėnulyje buvęs

Kam reikėjo į mėnulį skristi ir virš 25 milijonų dolerių išmesti, kuomet Amerika savo paties ribose turi didžiausią pasirinkimą klaikiausią savo vaizdų žiaurumu mėnulio landsaftų, nuo pat planetos kamuolio atvėsimo jokios gyvybės neturėjusių. Texas platybės, Naujoji Meksika, Arizona ir Kalifornija kalnų grandinės rytų pusėje, iki pat San Bernardino slėniui prasidedant, yra melancholiškas vaizdas, kur smėlio ir žvyro, per amžių amžius oro atmainų sutrūpinto kalnų grumsto laukuose, kaip Afrikos Saharoje, kur tik tik pradėtose maizytės oazės — kur vanduo pasiekiamas ar atvedamas ir žaliuojantys daržai, pasėlių laukeliai ir medelnyai gražiai betarptą. Šiaip per šimtus mylių jokiai gyvybei sąlygų nematyti. Amerikos pietvakarių kalnai labiausiai neskoningi, be jokio estetinio kalnų vaizdo, atrodo ne iš žemės gelmių dievo Vulkano iškelti, o kito tokio milžino iš viršaus saujomis eilėmis supilti kauburiai ant kauburių. Viena bendra savybė jie visi pasižymi, tai savo mėnulišku nuogumu, kur ne tik joks medelis, bet net šapelis neauga. Čia įsitikini ką reiškia vanduo žemės gyvybei — tie patys kalnai Pacifiko pakraščiu iš okeano pusės vėšliai žaliais kilimais apkloti, kur debesys ir lietus juos dažnai padrėkina.

Giliausią įspūdį padaro iš pavasario ir vasaros staiga atsidūrus žiemos snieguose! Nors San Francisco ir San Jose yra už Los Angeles vėsesni ir jautkūs pastoraliniai vaizdai tęsiasi iki pat Kalifornijos sostinės Sacramento, bet pervažiuojant tą sostinės miestelį, kelias pradeda kilti aukštyrų ir Reno jau yra baltu sniego patalu apklotas, o visa Nevada, Utah ir Wyoming iki pat tos skurdžios valstijos "sostinės" Cheyenne yra vientisinė gili žiema, su vietomis sniego kluodu, kaip iš pusnyčių galima spėti, siekiančiu vidutinio žmogaus augumo. Pervaziuoti per tą "žiemą", plentui ypač Wyominge iškylant iki 6, 8, 10 ir net 12 tūkstančių pėdų aukščiau jūros paviršiaus, yra "vienas malonumas" kai autobusas šildomas. Vaizdus nupasakoti imty daug laiko, bet ir nebūtina, nes kas nori — gali pats nusipirkti "Ameripass" už \$149.50 ir iki gegužės 31 dienos kasdien po visą Ameriką kryžkreižėmis važinėti ir nuostabių Dievo pasaulių gerėtis.

Pasiekus Nebraską, Missouri ir Iovą, pagaliau Illinojų — ir vėl žiema — Chicagoje. J. P.

(b. d.)

Venerinių ligų rekordas
JAV-bių federalinės įstaigos sveikatos reikalams duomenys rodo, kad venerinių ligų plitimas praėjusiais metais buvo didžiausias nuo pat 1919 metų. Pernai vien gonorėja užregistruota 718,401 apsigimimų, o sifiliu 24,000 apsigimimų. Tai rodo apsigimimų padidėjimą 15% nuo 1919 metų ir 3 nuosimėjimą nuo užpernai metų. Ekspertų nuomone, tikras šiomis ligomis apsikrėtusių skaičius yra mažiau nei pusketvirtas karto didesnis.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Pavergtoje Lietuvoje

FOTO REPORTAŽAS

Lietuvio ūkis gražiai klestėjo ir daug prisidėjo prie ekonominio nepriklausomos Lietuvos stiprumo. Okupantas visus ūkius atėmė iš lietuvių. Šis ūkis dabar priklauso okupantui. Trobos griūva, taisyti niekas negali, nes okupantas neduoda medžiagų. Paveikla matomas jėvų rikas yra ūkio darbininko 50 arų plotelio derlius. Valdžioji žemę prastai išdirbama ir apsodinama, dėl to rusai negali krašve užsiauginti pakankamai duonos karšiams, policijai ir gyventojams išmaitinti. Bet tie 50 arų ploteliai, kaip oazės dykumoje, žalios, derlingos ir našios. Iš 50 arų lietuviui dar turi duoti rusams jėvų, pieno, kiaušinių ir mėsos. Ši nuotrauka padaryta praėjusių metų rugpjūčio mėnesį.

L. BENDRUOMENĖS VAKARŲ APYGARDOS KANDIDATAI

JAV LB Vakarų apygardos rinkimų komisijos vardu maloniai prašau įdėti į Jūsų redaguojamą dienraštį šią informaciją:

JAV LB Vakarų Apygardos rinkimų komisija praneša, kad gegužės 19 ir 20 d. JAV LB rinkimams yra pasiūlyti šie kandidatai: Liudas Balvočius, dr. Zigmantas Brinkis, Uogintas Kubilius, Antanas Mažeika, Eugenijus Vilkas ir dr. Jonas Zmuidzinas — į VII tarybą; Bronius Budriūnas, Vytautas Čekanauskas, Vladas Pažiūra, Antanas Skirius ir Jonas Zukas — į PLB IV seimo atstovus. Balsuoti bus galima už 2 kand. tarybą ir už 2 į seimą.

Balsavimui vyks apylinkėse. Apylinkės ribose gyvenę lietuviai balsuoja savo apylinkėje.

o gyveną vietovėse, kur nėra LB apylinkės — savo pasirinktoje apylinkėje. Balsuoti galima asmeniškai ar laiškais. Norintieji balsuoti laiškais turi iki gegužės 10 d. paprašyti apylinkės komisiją balsavimo lapelių.

Vakarų apygardoje veikia 5 apylinkių rinkimų komisijos. Jų pirmininkų adresai yra šie: Portland'o apyl.: A. Garolis, 7034 N. E. Flenders St., Portland, Ore. 97213; San Francisco: A. Pranys, 1925 Limetree Lane, Mountain View, Cal. 94040; Phoenix: E. Josen 5526

W. Highland Ave. Phoenix, Ariz. 85031; Santa Monica: A. Maskoliūnas 918 11th St., Santa Monica, Calif. 90403; Los Angeles: J. Motiejūnas 555 No. Beachwood Dr., Los Angeles, Cal. 90004

Su pagarba

Aleksandras Šimkus,

K-jos pirmininkas

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Birškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

STATO BIZET 4 V. OPERA

"CARMEN"

SPEKTAKLIAI: Balandžio 28 d., 8 val. vak.
Balandžio 29 d., 3 val. popiet,
Gegužės 5 d., 8 val. vak.,
Gegužės 6 d., 3 val. popiet.
MARIA HIGH AUDITORIUM
67 ir California Avenue.

BILJETAU GAUNAMI:

MARGINIUOSE — 2511 W. 69th St.,
CHICAGO, ILLINOIS 60629. Tel. PR 8-4585.

Diriguoja ALEKSANDRAS KUČIONAS.
Dekoratorius ADOLFAS VALESKA.

DAINUOJA: SOLISTAI —

ROMA MASTIENE,
ALDONA STEMPŪZIENE,
GINA CAPKAUSKIENE,
MARGARITA MOMKIENE,
KRISTINA MILERICHTE-LINDQUIST,
NERLIA LINKEVICIUTE,
STEFONAS WICK,
ALGIRDAS BRAZIS,

LIUDAS STUKAS,
VALENTINAS LIORENTAS,
VYTAS NAKAS,
JULIUS SAVRIMAS,
MARIUS PRAPUOLINIS,
VACLOVAS MOMKUS,
BERNARDAS PRAPUOLINIS,

CHICAGOS LIETUVIŲ OPEROS CHORAS,
KRISTIJONO DONELAICIO MOKYKLOS VAIKŲ CHORAS.

VISI LIETUVIAI KVIEČIAMI MCSU
OPEROS SPEKTAKLIUOSE DALYVAUTI

Nesena išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiųtimui išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPOMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirtintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
Single Copies:	
Chicago \$0.25	Other USA \$0.20
Canada \$0.25	Other countries \$0.30
Advertising Rates:	
First page, top position, 10 lines, 1 week \$100.00	
Second page, top position, 10 lines, 1 week \$80.00	
Third page, top position, 10 lines, 1 week \$60.00	
Fourth page, top position, 10 lines, 1 week \$40.00	
Other positions, 10 lines, 1 week \$30.00	
Longer ads, special rates	

Nutarimai geri, bet aruodai tušti

Rusų karo jėgoms okupavus Lietuvą ir Paleckii atsisotus valstybės priešininkai, visa okupuotoje Lietuvoje leidžiama komunistinė spauda kartoją, kad "darbo žmonių valdžia" neatims žemės iš Lietuvos ūkininkų. Ne vien tik Gedvilas, bet ir žemės ūkio ministras Matas Mickus tvirtino, kad bežemiams ir mažžemiams bus duodama žemė, bet iš ūkininkų ji nebus atimama.

Kai "darbo žmonių valdžia" vis dėlto gavo įsakymą nusavinti visą Lietuvos ūkininkų žemę ir patarta ūkininkams eiti į kolektyvinius ūkius, tai visi tos valdžios atstovai buvo apstulbę. Jie žinojo, kad tas nutarimas valdžios žmonės daro didžiausiais melagiais, o patį didžiausią ir svarbiausią Lietuvos gyventojų sluoksnį — Lietuvos ūkininkus — padaro komunistų partijos priešininkais. Prieš žemės nusavinimą buvo ne tik patys Paleckis, bet Mickus, Vazalinskis ir kiti įtakingesni partijos nariai. Jiems atrodė, kad žemės nusavinimas nebus naudingas kraštui, gamyba sumažės, bus mažiau duonos ir mėsos. Bet Paleckiai ir Mickai nieko negalėjo padaryti. Jie net savo nuomonės negalėjo pareikšti. Paleckis tik užsienin išvažiavęs papasakojo, kaip jis buvęs priešingai žemės atėmimui, bet Mickus ir to padaryti nepajėgė. Visa tuometinė "darbo žmonių" valdžia nusavino žemę ir kvietė ūkininkus stoti į "kolūkius".

Dabar tuo reikalu komunistų partijos organas šitaip rašo:

"Praėję du su puse dešimtmečio ryškiai patvirtino, koks teisingas ir mūsoklus buvo partijos kursas, vedęs valstietį į naują gyvenimą. Socialistinio žemės ūkio pozicijos dabar tvirtos, ekonominiai pamatai stiprūs. Bet didžiausia mūsų kaimo problema — jo žmonės. Daugelio jų krūtines puošia aukšti vyriausybės apdovanojimai — įvertinimas jų darbo meistriškumą, už meilę žemei ir savo profesijai, energiją ir iniciatyvą, pastangas turinti mūsų Tėvynės aruodus". (Tiesa, 1973 m. bal. 6 d., 1 psl.).

Šiandien okupantas ir okupantui dirbantieji lietuviai komunistai skelbia, kad prieš 25 metus užimtas partijos kursas buvęs geras ir teisingas, bet jie taip pat pripažįsta, kad Lietuvos aruodai tušti. Komunistai seigia įvairiausias kaspinas ir medalius kolchozų vergus, bet tas reikalo nepagerina. Buvusių ūkininkų krūtinė raudonoja kaspinais, bet aruodai kaip buvo tušti, taip ir pasilieka. Prie krūtinės prisegta blekūtė kolchizininkų neveikia. Panašiais "apdovanojimais" komunistai tik-

ROMAS KALANTA

(1953 m. kovo mėn. — 1972. 5. 14)

"Aš mirštu dėl Lietuvos laisvės"

Kai 1972 m. gegužės 14 dieną, "Aš mirštu dėl Lietuvos laisvės" nos viduriu Kauno miesto laisvės sode liepsnose skęstantį Romą Kalantą galtingas praieis bandė gelbėti nuo neišvengiamos mirties, jis gynėsi ir šau-

tai patys save apgaudinėja. Buvusio Lietuvos ūkininko jie nepajėgia apgauti.

Lietuvos ūkininkas žino, kad okupantui reikalinga Lietuvos laukų duona, Lietuvos pievų pašaras. Jis taip pat supranta, kad okupantui reikalinga lietuvių energija ir prakaitas. Okupantas atėmė iš lietuvių žemę, bet jis pasakoja, kad dabar žemė bus visų. Okupantas buvusių ūkininkus vertė dirbti rusams, bet okupantas tvirtino, kad dabar Lietuvos ūkininkai "dirba sau". Okupantas vežė Rusijon Lietuvoje augintus kviečius ir rugius, bet jis tvirtino, kad jį "parduodami" didžiaiai tėvynė. Okupantas iš lietuvių užaugintus javus prievarta atima, bet tvirtina, kad jis "perka".

Vakar minėjome, kad Maniūsis, "tarybinės" Lietuvos premjeras, priminė suvažiavusius žemės ūkio "darbuotojams", kaip broliškos respublikos padėjo atsilikusiai Lietuvai pakelti žemės ūkį ir tapti "industrine" valstybe. Bet Maniūsis buvo nepatenkintas. Jis reikalavo, kad lietuviai daugiau gamintų javų ir pašarų. Jis nori, kad lietuviai iš hektaro gautų 30 centnerių javų, kad padidintų kiaušienos gamybą 21%, pieno — 12%, kiaušinių — 16% ir panašiai. Jis nekaltėjo apie didesnę atlyginimą, jeigu neskaityti didesnio kiekio Lietuvos siunčiamų apdovanojimo blekūčių.

Nežiūrint į visas sovietų valdžios ir komunistų partijos vadų pastangas, žemės ūkio ir kitų gaminių paruošimas Rusijoje eina nepaprastai lėtai. Pastabus laikraštiniškas Robert Kratley, atidžiai sekąs ekonominę Sovietų Sąjungos gyvenimą, apie rusų žemės ūkį šitaip rašo:

"Žemės ūkis yra pati silpniausioji sovietų ūkio šaka, kurioje nuolat kaltinama menka gamyba ir bloga tvarka. 33% visos rusų darbo jėgos tebedirba žemės ūkyje, tuo tarpu Amerikos ūkyje dirba tik 5% krašto darbo jėgos. Vienas sovietų žemės ūkio darbininkas maitina tik septynis žmones, tuo tarpu Amerikos žemės ūkio darbininkas maitina 46. Rusų problemos labai dažnai kyla dėl blogos organizacijos ir blogos administracijos. Praeitais metais centralinės įstaigos įsakė daugeliui kolektyvinių ūkių sėti ir pjauti javus pagal nustatytą laiką, nekreipiant dėmesio į orą ir javus. Tai padarė didelių nuostolių. Apie 20% derliaus dingsta dėl blogo sandėliavimo, puvinio ir kitų išvengiamų priežasčių" (The Wall Street Journal, 1973 m. bal. 10 d. 40 psl.).

Jeigu prieš 25 metus padarytų klaidų komunistai jų nesirengia taisyti, tai nėra jokios vilties, kad ir šiais metais reikalai bus geresni. Be blogos administracijos ir netinkamos tvarkos, visą laiką reikia turėti galvoje įvairiausias kombinacijas ir vagiliavimus. Iš sandėlių vagia ne tik sandėlių sargai ir viršininkai, bet ir kombinacijas įtraukia patys aukščiausios partijos pareigūnai. Kiekvienas yra įsitikinęs, kad be kombinacijos negalima gyventi. Daugelis šiandien stoja į partiją, kad galėtų lengviau pakombinuoti. Nutarimai gali būti skaitomi geri, bet kol krašte bus daromos kombinacijos, tai aruodai bus tušti.

ROMAS KALANTA

dėmesį į Lietuvos pavergimą. Jo didžioji gyvybės auka nebuvo veltui: jo pavyzdžiu bandė pasekti kiti, o tiksliai jau naujų išdriso išeiti į gatves ir viešai suktis: "Laisvės Lietuvai", gi žinios apie šiuos Kauno įvykius plačiai nuskambėjo per visą pasaulį ir visiems privarė tebesitęsiančią sovietinę Lietuvos okupaciją.

Romas Kalanta, gimęs 1953 m. gyveno su tėvais Kaune Vilniuje, dienomis dirbo, vakarais lankė vidurinės mokyklos vienuoliktąją klasę. Nors ir priklausė komjaunimui, bet mokykloje nevenė pasigynęti su mokytojais Lietuvos istorijos, marksizmo ir ateizmo klausimais. Mėgo vargonų muziką, lankydavosi katedroje, piešdavo kryžius ir koplytstulpus. Savo didžiajam žygiui Romas rengėsi sąmoningai.

Kai tik Romas Kalanta iš miesto sodo buvo nuvežtas į ligoninę, kur po 12 valandų mirė, nerimas apėmė Kauną. Būriai kauniečių rinkosi į miesto sodą, nesė geles į Romo susidėgimo vietą. Minios lankė jo karstą Panerių gatvėje. Vilniuje, kur jis buvo pašarvotas jo tėvų namuose.

Gegužės 18 d. milicija karstą su palaikais slapta dviem valandom anksčiau, nei buvo skelbta, išvežė į palaidojimo Raminių kapinėse, nes bijojo, kad laike laidotuvių neįvyktų demonstracija. Tačiau tai įtampą dar padidino. Minios žmonių žygiavo iš Vilniaus, kur buvo susirinkę laidotuvių, ir iš kitur, į miesto sodą. Čia keletas jaunuolių išsikėlė masinių demonstracijų formą. Okupantų pastangos suniekinoti Kalantą ir patobėjo šikniai: "Romas žuvo dėl Lietuvos laisvės", "Laisvės Lietuvai" ir kiti. Milicija nepajėgė minios išsklaidyti, nesusėdėjo jėga.

Demonstracijos užsitęsė iki vėlyvos nakties. Yra žinių, kad į minias susirinkus ties įgulos būriais, jos bokšte buvo išleista Lietuvos trispalvė, o gat-

OKUPANTO PATAIKŪNŲ BALSAI

Daug kas iš okupuotos Lietuvos gauna laikraštuką "Gimtas kraštas". Jo turinys, tai nepaprastas džiaugsmas masinių okupacija, niekinimas laisvojo pasaulio, ypač JAV, nuolatinis keiksmojimas nuo rusų teroro pabėgusių lietuvių ir jų veiklos. Skaitant taip ir jauti, kaip to laikraštuko gausi redakcija trypia kazokišką aplink vyresnįjį brolių rusą.

Viename to laikraštuko numerioje (1972. V. 18) ilgame straipsnyje "Kur nuves šitas kelias?", pasirašytame net dviejų autorių — Antano Keraičio ir Liūdo Šileikio, išbarami lietuviški, jų vadinami emigracijos liberalai, kam jie rusai per mažai vizgino uodegą, ir koja kojon nežengia pagal okupanto barabano taktiką. Ten dar vėrsklenama, kad "nei netmenininkai, nei visi kiti liberalinio jaunimo vadovai nedalyvauja antikarinuose sąjūdžiuose, neprotestuoja prieš amerikiečių kariuomenės nusikaltimus Vietnamo..." "Kokie gi jie demokratai, jeigu niekad nepakėlė balso prieš karo meto nusikaltimus, atsidūrusius JAV, jeigu neprotestuoja prieš fašizmo pavojų?"

Reikia pripažinti, kad visgi tie vyrai miktūs. Jie kaip akrobatai prasmunka per tikruosius faktus. Jie juk turėtų žinoti, kad ne pietų Vietnamas, vėj nuskambėjo tautos himnas. Sekančią, gegužės 19 d., vėl gatvės užplėdė tūkstantinė jaunimo minia. Buvo atvykę iš Latvijos, Estijos ir kitur. Ir tik atvykus gausiems kariuomenės daliniams, demonstracijos buvo užslopintos.

Gatvėse čia didelės mustynės su milicija ir kariuomene. Buvo suimta per 200 demonstrantų, buvo daug sunkiai sužeistų. 1972 m. rugsėjo 25 — spalio 3 d. septynis suimtusius jaunuolius (17 — 25 m.) demonstrantus Vilniaus teismas nubaudė nuo 1-rių iki 3-jų metų kalėjimo bausmėmis. Kiek vėliau, vieną nubaudė 10 m. Pavergtos lietuvių tautos laisvės troškimas prasižėrė į tragiską, bet heroiską, Romo Kalantos gyvybės auka ir po to išsikėlė masinių demonstracijų formą. Okupantų pastangos suniekinoti Kalantą ir patobėjo šikniai: "Romas žuvo dėl Lietuvos laisvės", "Laisvės Lietuvai" ir kiti. Milicija nepajėgė minios išsklaidyti, nesusėdėjo jėga.

Demonstracijos užsitęsė iki vėlyvos nakties. Yra žinių, kad į minias susirinkus ties įgulos būriais, jos bokšte buvo išleista Lietuvos trispalvė, o gatvėse, kaip pervaika, pabrėžė ir svarbiausia Pareigėlė (Pregel). Prūsijoje, kuri, Daukanto liudijimu, buvo didžioji vieškelio ryšiu iš Nemuno į Vyslos žemumų... Slavų "porog" tai vėlesnė nemokų daryba — sąskambis... Varna tai ne paukštis, o varymo vieta; Koelnas tai ne kelnės, o kelnų per upę... (127 psl.).

Antroji Gintaro kelio šaka ejo iš Kuršių marių Nemunu (seniau yad. Kuroniu) pro Gardiną į Mainiškę (dabartinį Minską, santakoje Suveisloto (dab. Savislotes) ir upelio Mainikės (dab. Menkės). Mainiškėje buvo prekybos sandėliai ir čia į skobnius pakrautos prekės plaukė Suveisloto į Priepelę ir Dnieprą. Atsaka šio kelio iš Eismarės ejo upė Pereigėlė pro Twankstę (vėliau Karaliaučius) — upelialis Eistra (Isra — Isrutis) — Eimenim pro Baudvietę (iš Šešupės ir Nemuno). Sename Friedricho Wilhelmo 1735 metų Prūsų žemėlapyje šio kelio per eigos vietovardžiai išvardinti suaukiau: Pereigėlė, Eiseris, Neštovietė, Baudvietė, Eikšiai, Šešupė. (144 psl.).

Autorius, teigiamai įvertindamas J. Jurgelos veikale: "History of Lithuanian Nation", p. 14, "Eisčių tauta XIII — XIV amžiuje" žemėlapi, kurį savo veikale talpina 142 psl., čia pat pastebi: "Vienintelė šio žemėlapiu silpna pusė, tai nevykę vietovardžių atlietuvinimai, ypač ta pelėmta "Twankstė", grynai iš piršto išlaužta. Joks senas žemėlapis jos nepažįsta". Gaila, autorius čia labai apsirinka. Štai ką rašo Voigt, "Geschichte Preussens" III t.: "Von dort aus drang nun Koenig Ottokar westwaerts laengs dem Strome vor (von Kurkelauk — Gotte Curche gewelhter Ort) bis einer Berganhoeh, wo der Wald Twangste stand (Dusburg C71, Twangste in der neuern Mscr., Jeroschin hat Twangste, ebenso Lucas David B. IV, S. 12 (889sl.)... Koenigsberg (1225) — die aus Dankbarkeit gegen den ritterlichen Koenig (Ottokar Koenig von Boehmen) fortan der Koenigsberg genannt wurde... (88 psl.). Die alten Stamm-preussen nannten Sie noch lange nach der alten Benennung Twangste". (89 psl.).

Tai gi kaip matome, Twankstės (ar Twankstės?) vardas nėra grynai iš piršto išlaužtas. Vokiečių istorikas Voigt rašo, kad senieji prūsai ilgai dar po Karaliaučiaus įkūrimo (1255) jį vadinė Twankste. Atrodo, kad ir mes Karaliaučius turėtume vadinti jo seną lietuvišką Twankstės vardu. (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

VINCAS ŽEMAITIS

LIETUVIŲ TAUTOS PRAETIES PRAMATEJAS

Is Baltijos to kelio svarbioji arterija is Eistovijos uosto, vėliau vadinamo Gaudenciu — Gedonių, galop pavadintu Dancigu (Gdanskui), ejo is Vandulos upės žiočių, vėliau pavadintus Veislos (t. y. Veislos, v. — ejimo kelias), jos įtakų Bugu (Dievo Upionio upė) iki Toileicio prekybos (vėliau vadinamos Draugucioniais — Drohicinai). Is kur vėl upeliais ir sausuma tekėdavo persikelti į Perėjos Upetę (Priepetę) ir ja į Nieprą (anksčiau vad. Borysthenes — Varcistinio).

Apie 950 metus Bizantijos imperatorius (baziliejus) Konstantinas Porfirogenetas parašė ilgą veikalą "Apie Imperijos valdymo meną" ir čia jis duoda sensačių žinių apie mūsų Gintaro kelio anuometinį eismą. Knogos autorius Č. Gedgaudas pateikia to jo veikalo pažodinį vertimą, is kurio matosi, kad rasy tauta, kuri valdė eismo kelią Dniepru ir Pripete buvo ne slavai, bet lietuvių gentis. Tai ryškiai parodo visa eile rasy kalba baziliejiaus duotu vietovardžių, kurie visai skirtingai nuo slavų ty pat vietų pavadinimų. Nors jie, kaip graiko, iskreiptai užrašyti, bet lengvai isvedami is lietuvių kalbos.

Porfirogenetas rašo: "Skobniai (skaputotos is vieno milžiniško rasto valty, kuriose tilpdavo 40 žmonių), atvykstantieji is isorės Rasos eina is Nemagardo (Gardino), kuriame gyveno Sphedoslabus (Sventasaulavis "Sviatoslav" rusų kunigo Ingaurio sūnus, o taip pat is Miliniško tvirtovės (S) maleniškės tvirtovės, Telluco (Tol-eicio), Černigovo (Černigovo) ir Bučegardo (Vanduolių kunigaikštija su sostine Baudddžiagardu vėlesniu Bugdošė).

Visi jie nusileidžia Dniepro upę ir renkasi prie Kievo tvirtovės, kuri taipogi vadinama Sambatas (Sambutis, sambury). Jų (rasy) duoklinikai slaviai, praminai krivitėnais ir lenzaniniais (lenkais) ir kiti slaviai, kerta savo skobnius kalnuose žiemos metu ir, juos paruošę, atsiduriai laikui kai isitirpsta ledas, isveda juos į artimiausius ežerus..." (122 — 123 psl.).

Toliau Porfirogenetas aprašina, kaip jie atvyksta upėmis į Kijevą ir, susitvarkę, perkeltiauja labai pavojingas is Dniepro pareigas (Dnieproviskie porogi). Apie tai Č. Gedgaudas rašo: "Mūsų didvyriškų keliautojų žygdarbis pakartojamas kiekvieną pavasarį, padarę tokio ispuidžio graikų valdovui, kad jis pasivertė jų kelionės smulkiam aprašymui isliks savo knygos skyrių. Tačiau Heraklo masto fizinės pries jos ir isivertėms įrodymas blesta prieš svarbesnį mūsų bočių pasiekimą. Jie jam žino Gintaro kelio eismą lietuviškais vardais.

Sudarykime Dniepro pereigų vardu lyginamąjį lentelę:

MŪSŲ KALBA "RASU"	"SLAVU"	UKRAINU
Eisupis	Essupis	Ne spi
Uolvaržys	Ulbors	Ostropirakh
Gilandris	Gelandri	(Triukšmingas) Zvoneckij
Eivarys	Aefors	Neasit
Varuvarys	Baruforos	Vulnirprakh
Leijandis	Leanti	Vapusti
Elstirionis	Struvun	Napusti
Krastinis	Krarkis	Krarkis

Štai aštuoni Dniepro pereigų vardai, aštuoni didingi mūsų praeties paminklai, kurių garsas nuskambėjo ligi Bizantijos, bet nepasiekė tų drasuolių keliautojų šių dienų palikuonių...

Prieš pradėdant lentelės nagrinėjimą kalbotyros mokslo pagalba, pabrėžkime dar kartą mūsų jau iskeitą nepaprastą svarbą faktą: graikas įsakmiai ir pakartotinai paliudija, jog rasai ir slavai tai dvi visai atskiros tautos, kurių net kalbos visai skirtingos, ir tam įrodyti jis pateikia ty dviejų kalbų palyginimus... Jų gi pastovus tarpusavio santykis buvo tasai, jog slavai buvo priversti mokėti duoklę rasams, (127 psl.).

"Slavų kalboje krioklių bendrinis vardas "porog", graiko rašomas "prakh", kuris dabar reiskia "slenkst", yra gana vilkikas, atsidrąs jau po Varamonių Rikio katastrofos 376 metais, kada slavų ostro-goty, paklūsusių mongolams įtaka užliejo Gintaro kelio pietinę dalį. Prieš tai mūsų arba "rasų" kalba vadinami pareigais

TEL. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJAI IR GYDYTOJAS
IR GYDYTOJAS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia skambinti 274-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

360 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

4434 WEST 71st STREET

Offices: HEMlock 4-5842

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.

antradienis, penktadienis nuo 1-5, trečiadienis, šeštadienis

ir septyniadienis, jei neatšaukta, skambinti 2-0001.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Nesiliepia skambinti 471-0225

Valandos pagal susitarimą

Office tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis, ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.

Šeštadienis nuo 9 iki 11 val. ryte tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2454 WEST 63rd STREET

Val.: antradienis, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienis, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Nuovienos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Offices: 2750 West 71st St.

Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienis 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Sekundiniai ir trečiadieniai uždaryti.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. moterų ligos

Offices: 2652 West 59th Street

Tel.: PR 8-1232

OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis, penktadienis, šeštadienis 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Office telefonai: HEMlock 4-2123

Resid. telefonai: GIBson 6-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti tel. HE 4-2123. Jei neatšaukta, tel. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med., Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Septyniadienis 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: Prospect 6-5084

NAUJIENAS

Lietuvių tautos ir kultūros

ir jos ateities klausimus

NAUJIENAS

Šių metų kovo 25 dieną įvyko šiaurinės Chicago tautybų festivalis. Lietuvių minėtoje šokių ir dainų šventėje dalyvavo pakeičiamos "Žilvitis", vadovaujamas V. Stankienės. Foto Martyno Nagio

Atstovo Huber klaidinga informacija

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Vasario 16 minėjime amerikiečių kalbėtojas buvo kongreso atstovas Robert J. Huber. Jis vieną savo pareiškimą jau buvo užkretojęs Amerikos Kongreso rekorduose 1973 m. vasario 8 d., su kuriuo nuorašu supažindino Detroito minėjimo dalyvius.

Kai vienas rekordo nuorašas pateko į mano rankas, negalėjau pasitikėti savo akimis. Teko ieškoti vertėjo, kad atstovo Huber užkretojęs kongrese kalbą išverstų lietuviškai. O lietuviškai ji skamba taip:

"Vasario 16 dieną lietuvių kilmės amerikiečiai minės savo nepriklausomybės paskelbimo 55 metų sukaktį. Po rusų viešpatavimo ilgo laikotarpio nuo 1795 iki 1915 m. nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 metais. Deja, šis nepriklausomas laikotarpis netruko ilgai. Rusų raudonoji armija įsiveržė Lietuvon 1919 m., tik vadovaujant maršalui Juozui Pilsudskui, lenkų buvo išvysta. 1920 m. Bolševikų vyriausybė, pagaliau, pasirašė taikos sutartį, pripažindama Lietuvos nepriklausomybę". Kita užkretojęs pareiškimo dalis yra teisinga ir Lietuvai palanki.

ki. Betgi ši pirmoji dalis reiškia kad jau 1919 m. Lietuva prarado paskelbtą nepriklausomybę. Tik Pilsudskio vadovaujama lenkų kariuomenė išvyko bolševikus ir atstatė Lietuvos nepriklausomybę. Atseit, jūs, Amerikos lietuviai, turite būti dėkingi maršalui Pilsudskui ir lenkų kariuomenei. Tai skaudus ir nedovanotinas mūsų savanorių kūrėjų, partizanų ir kitų karių, kovojusių su bolševikais, ir net visos lietuvių išeivijos, įžeidimas. Tuo labiau skaudus, kad žinome lenkiškas pastangas sutrukditi Lietuvos nepriklausomybę, būtent:

1. Dar karui nepasibaigus, 1918 m. spalio 8 d. lenkų komiteto Paryžiuje pirmininkas Romanas Dmowski įteikė tuometiniam JAV prezidentui Vilsonui memorandumą, kuriame išdėstė būtiną reikalą Lietuvai besilyginai įjungti į būsimo Lenkijos valstybę, nes lietuviai esą tik gentis, o ne tauta; 2. Tą patį Dmowski, jau kaip lenkų delegacijos pirmininkas Versalio Taikos Konferencijoje, 1919 m. vasario 18 d. įteikė panašaus turinio memorandumus Taikos Konferencijos Teritorinei Komisijai; 3. Jau 1919 m. balandžio 4 d. Lenkijos seimas nutarė pareikalauti iš kariuomenės vadovybės "kuogreičiausius užimti Lenkijos šiaurės rytų žemes su Vilniumi ir prijungti jas prie Lenkijos respublikos". Tai yra muilo burbulas, kai lenkai suvalkų sutartį sulaužiusi Želgovskij oficialiai vadino maištininku, nes lenkų vyriausybės jau buvo iš anksto suplanuoti Vilnių ir visą Lietuvą prijungti prie Lenkijos; 4. Dar 1919 m. rugpjūčio pabaigoje maršalo Pilsudskio įsakymu buvo suorganizuotas peonių ginkluotasis sukilimas Lietuvoje ir buvo paruoštos divizijos Lietuvai užimti. Sukilimas buvo numatytas 1919 m. rugpjūčio 28 ir 29 d. naktį; 5. Kai visi klastos būdai prijungti Lietuvą prie Lenkijos nepavyko, tada maršalas Pilsudskis įsakė generolui Želigovskui įjėga užimti visą Lietuvą, kuris su savo armija 1920 m. lapkričio antroje pusėje pradėjo žygi Lietuvon. Tačiau kruviname susirėmime ties Sirvintais ir Giedraičiais Želigovskio armija lietuvių kariuomenės ir partizanų tapo sutriuškinta ir jau beveik buvo laisvas kelias į Vilnių. Ir tik tomet Želigovskio Štabas pradėjo desperatiškai šauktis Varšuvos vyriausybės pagalbos, kad pastaroji per Tautų Sąjungos Komisiją priverstų Lietuvos vyriausybę pasirašyti karo paliaubas su lenkais. Kas ir buvo padaryta.

Tiesa, ponas Nakas š. m. vasario 23 d. Naujienose pasiskelbė, kad kongreso atstovas Huber lietuvių politikojų yra dar naujokas. Atseit, galėjo įvykti ir be blogos valios klaida. Ne pona. Čia yra sąmoningai pakišta lenkiškoji versija ateiviai, kad lenkai ir vėl galėtų trukdyti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Jeigu laike Vasario 16 minėjimo rengėjų ši skaudi pareiškimo dalis nebuvo pastebėta ar neįsigilinta ir atstovas Huber nepaprašytas, kad klaidą atitaisyti, sūdlau daryti žygius, kad ši mūsų tautą užgaunančio pareiškimo dalis kongreso rekorduose būtų reikiama atitaisyta dabar.

KUR KANADOS LIETUVIAI?

Prie "Nepriklausomos Lietuvos" bal. 4 dienos nr. 14 laidos pridėtas Kanados valstybės ministerijos daugiafunktiškoms reikiams išleistas iliustruotas 4 puslapių priedas lietuvių kalba tokia antrašte: "Labai svarbu visiems kanadiečiams. Daugiafunktiškas Kanados Vyriausybės Politika. Kanados vyriausybės daugiafunktiškos politikos siekiai".

Tekste pateiktas ištraukos iš Kanados vyriausybės politikos, "kuri yra svarbi ir verta visų kanadiečių dėmesio", skelbiama oficialiame įvade (iš paties premjero Elliott Trudeau pareiškimo parlamentui).

Priedo 2 ir 4 puslapiuose surašytos įvairios etninės (tautinių) grupės bei jų kultūrinės organizacijos visose Kanados dešimtyje provincijose, kaip antai žydai, portugalai, lenkai, ukrainiečiai, rumunai, korejiečiai, italai, graikai, maltiečiai, indai, kroatai, kinai, latviai, vengrai, portugalai, filipinai, negrai, siriečiai, libanietiai, rusai ir net "duchoborai", kai kurios tautybės net po kelis kartus (ukrainiečiai, lenkai, žydai, estai), bet visus 4 puslapius išvertus nė vienu žodžiu nepaminėta, kad Kanadoje būta lietuvių ir jų kultūrinę organizacijų bei veiklos, kaip suminėtos kitų tautybių.

Priedo pabaigoje yra valst. ministeria daugiafunktiškoms reikiams Stanley Haidas pareiškimas, baigiamas šiuo sakiniu (lietuviškai): "Aš mielai priimu patarimus bei pasiūlymus liečiančius daugiafunktišką politiką ir programas. Jeigu turite pasiūlymą, kuris, jūsų manymu, būtų svarbus vyriausybės daugiafunktiškai veiklai puoselėti, malonėkite man parašyti. Vertinsiu ir didžiai branginsiu jūsų nuomonę."

Nesinori tikėti, kad šį priedą išleidžiant, net ir lietuvių kalboje išspausdinant, lietuvių būtų sąmoningai išjungti!

Chicago bilijonieriai

Chicago Tribune surinktais duomenimis, 50 stambiausių industrinių Chicago kompanijų praeitais 1972 metais pardavė gaminių už 43 bilijonus dolerių. Iš 70 industrinių ir neindustrinių firmų pelno nepadarė tik keturios.

Iš minėtų 50 industrinių firmų daugiausia pardavė: Standard Oil už \$5,477,000,000; International Harvester — \$3,493,274,000; Swift & Co. — \$3,240,931,000; Kraft Co. — \$3,196,789,000; Beatrice Foods — \$2,883,258,000.

Iš 15 didžiųjų Chicago bankų 1972 metais daugiausia asetų (aktyvo, turto) turėjo: Continental Illinois \$12,287,965,000; First National \$11,061,130,000; Harris Trust \$2,932,839,000; Northern Trust \$2,559,747,000; American National \$1,305,816,000.

Iš 5 stambiausių taupymo ir skolinimo bendrovių aktyvo pėrnai turėjo: Firs Federal \$1,255,407,000; Talman Federal \$1,047,166,000; Bell Federal \$855,244,000.

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos narių susirinkimas įvyks balandžio mėn. 13 d. 7:30 val. vak. parapiškos salėje, 6820 So. Wacker Ave. Bus aptariamai svarbi mūsų kolonijos ir namų savininkų liečiai reikalai. Praskome visus skaitlingai dalyvauti.

Stasys Patlaba

— Zerasiškų klubo susirinkimas įvyks ši sekmadienį, balandžio 15 d. 2:00 val. popiet Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visi klubo nariai kviečiami atsilankyti. Klubas pasirašys banketas rengiamas šeštadienį, balandžio 28 d. Vycių salėje.

Valdyba

— Chicago Našlių, Našliukų ir pavienių draugiškų klubas šaukia visuotinį narių susirinkimą balandžio 13 d. 8 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės ir šokiai. Jurgio Joniko orkestrui grojant. Victorija Cinka, aut. rašt.

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 15 d. 1:00 val. popiet Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai malonėkite atsilankyti aptarti klubo reikalus. Po susirinkimo bus vaišės.

Rožė Didžiagalviene, rašt.

ELIZABETH CURTIS

Gyv. Long Beach, Kalifornijoje. Anksčiau gyv. Chicagoje

Mirė 1973 m. balandžio mėn. 9 dieną, 9:25 val. vakaro, sulaukusi 83 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 68 metus. Paliko nuliūdę: sūnus Edward, marti Maxine ir jų dukta Linda Nichol, sesuo Anna Vacius ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Laidotuves įvyks šeštadienį, balandžio 14 d., 10:30 val. ryto iš Petkava Marquette koplyčios, 2333 W. 71st St., bus lydimi ir lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Elizabeth Curtis giminės, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jai paskutinį patašavimą ir atsiviekinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnus, marti, sesuo, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

Tėve, Tavo rankas atidėdavo savo diele. Luka 23:46.

Pilname tikėjime, brangus mūsų Atpirkėjas, atidavė savo Tėvui ir pilnai tikėdamas atidavė savo gyvastį ir visą pašlovintą ašleities viltį savo Tėvui ir mellei, tikėdamas, kad dangiškas Tėvas duos jam ką buvo išdėjęs savo Sventuosio Žodiuose. Taip ir mes, kaip Viešpaties pasekėjai, tikėjime turime žiūrėti į jį, o mirties valandą pavesti visus savo reikalus tam, kuriam išrodė savo mirtį netik tume, kad davė savo Sūnų kaip mūsų išganymo, bet visoje mūsų kelionėje jis maloningai aprūpino mus; savo melle jis išrodė taip pat angeliuose ir brangiuose padėjimuose, kurie vadauja ir stiprina mus ir duoda mums suraminimą ir užtikrinimą.

Kristus pasakė, kad jis ateis bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Jūs visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėlyje knygoje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokią adresą: P. Zavira, 3715 W. 64th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TÉVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Tel.: GReenville 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius

MAŽEIKAS & EVANS

6046 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

REngė: 7-0444 REngė: 7-0444

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 • 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE PATARNAVI
IR NAKTINĖS
TURIME KOPLYČIAS
VIRŠIŠKOS MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgini 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOS

"KALENDORIUS 1973"

Okupuotos Lietuvos žurnalistai
priversti Amerikos lietuviams
propaguoti Sovietų Rusiją!

Kultūrinis ryšys su Užsienio
Lietuviais Komitetas ir jo lei-
džiamoji "Gimtojo Krašto" re-
daktoriaus pagaliau visu nuogu-
niu parodė, kuriems tikslams
buvo įsteigti ir kam tarnauja.

Minėtų institucijų parašu iš-
leistas Vilniuje lietuvių kalba
kalendorius, kur net nebepa-
sakyta koks ir kieno tai kalen-
dorių, o tik pavadintas "Ka-
lendorius 1973". Savo įžangos
žodyje minėtas komitetas ir
redaktoriaus parašu atliktą mauro
darbą sekancijai paaiškina:
"Mielieji skaitytojai! Jūs vėl var-
tote Kultūrinio ryšio su užsie-
nio lietuvių komiteto ir "Gim-
tojo krašto" savaitraščio leidi-
nį. Jis, kaip matote, skirtas
visai Tarybų Sąjungai (TSRS)
— šaliai, kuri 1972 m. gruodžio
30 d. pažymėjo susikūrimo
penkiasdešimtmetį..."

Taip nuo pirmojo puslapio
prasideda užsienio lietuviams
pasakos apie "šlevingąjį tary-
bų sąjungą" ir jos "laiminga-
sias" kolonijas, kurių tarpe ir
okupuotai Lietuvai skirtas pus-
lapis liepos 9 — 15 d. savaitėje
su Gedimino pilies bokšto at-
vaizdu, kuriam pozuoja kaž-
kokia "iš įvairių tarybinių res-

Šių metų kovo mėn. 25 dieną Chicagoje įvyko tautinių grupių šventė Pa-
veikslė matome ukrainiečius, šokiusius minėtoje šventėje.
Foto Martyno Nagio

publikų" studentų — 2 vyrų ir
5 merginų grupę.

Visas virš 100 puslapių ka-
lendorius prirašytas sovietų
liaupsinimų ir kiekvieną liaup-
są parašė ir pasirašė jų auto-
riai Lukoševičius, Medonis,
Aleksa, (kalendoriaus meist-
rai), Balys Vitas, Vytautas Už-
giris, Juozas Baldauskas, Ra-
mojus Petrauskas, Vyt. Lom-
sargis, Vyt. Kazakevičius, Va-
pys Reimeris, St. Medekša, Ba-
lys Baranauskas ir kt. net po-
vaidis, kuriam pozuoja kaž-
kokia "iš įvairių tarybinių res-

lelionis ir Eugenijus Matuzevi-
čius (Broliams baltarusiams)
įkinkyti burlukams eilėrašius
rašyti!

Tai bene pirmas atvejis, kur
visi pavergtos tautos plunks-
nos darbuotojai įpareigoti sa-
vo tautiečiams laisvose šalyse
šlovinti savo okupantus ir pro-
paguoti jų kolonialinę impe-
riją!

Liūdno atminties generolas
Michailovas, įsteigęs agentū-
rą "Za vozvraščenie na rodi-
nu", iš kurios išsivystė "Kul-
tūrinio ryšio su užs. lietuviams
komitetas", nę sapnuote nesap-
navo, kokią jo pasekėjų so-
vietinės propagandos mašiną
išsivystė iš jo agentūros. jpr.

Vienos dienos malonė

Kadangi šiamef balandžio 15
diena išpuola sekmadienį, dėl
to mokesčių įstaiga (IRS) pa-
jamų mokesčių formų įteiki-
mą pratęsija iki pirmadienio,
balandžio 16 dienos imtinai.
Kas iki tos dienos savo pajamų
mokesčių formų neįteiks, bus
baudžiamas.

Vaistas tulžies akmenims

Mayo medicinos mokyklos
profesorius Dr. Alan Hoffman
pranešė, kad su 40 pacientų
padaryti bandymai gydyti tu-
žies akmenis davė labai gerus
reputatus. Vaistas, gaminamas
iš tulžies rūgšties, akme-
nis didžiąja dalimi sunaikino
— išstipdė arba žymiai suma-
žino. Federalinė valdžia jau
davusi leidimą tą vaistą vartoti
visos šalies klinikoje.
Atrodo, kad vaistas, daugma-
jai pacientų gelbės tam tikrą
laiką", pareiškė Dr. Hoffman
savo kalboje Amerikos moks-
linių rašytojų sąjungos suva-
žiavime Chicagoje.

Vėžiu mirimų rekordas

Nauju federaliniu praneši-
mu, mirimai nuo vėžio JAV-
bėse praėjusiais 1972 metais pa-
siekė didžiausio skaičiaus visu
praeitų 22 metų bėgyje. Pernai
vėžiu mirė 166.8 žmonės iš kiek-
vienų 100.000; metais anksčiau
buvo 161.4.

TRUMPAI

— Joseph Asella iš Bridge-
porto apylinkės įteikė Naujie-
nių vėjui 5 dol. Vajaus komisi-
ja nuosirdžiai dėkoja visiems
aukotojams, platintojams ir
naujiems skaitytojams. Visus
prašo remti Naujienas ir imtis
iniciatyvos jas platinti. Visi lie-
tuviai kviečiami užsakyti Nau-
jienas. Jos užsitaravo visų dė-
mesį ir paramą.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

GIRL FRIDAY

Help out in purchasing dept. and
production control. Some typing
required. Company benefits.

ROY WINKELMAN

384-1000

SECRETARY

for La Salle St. law firm. Good
skills. Salary commensurate
with ability.

Mrs. CONNOLLY

CE 6-9200

SECRETARY

Educational organization in Hyde
Park has opening for experienced per-
son with excellent office skills. Good
educational background and ability to
assume broad responsibility essential.
Good salary and fringe benefits. Call
684-6788 or 684-6222 for appointment.

LIVE IN HOUSE KEEPER

5 day per week. 6 children. 5 school
age. Mother in hospital. Permanent
position. Good salary and home for
right person. Some English Neces-
sary. References. Arlington Heights.
Phone 394-8249 evenings and week-
ends or 448-3536 anytime.

DEPENDABLE MAID

To serve one woman adult. Other
help employed. North Lake Shore
Drive Apt. Own Room. Top Wages
and home for right person. Recent
References. English necessary.
Write A. E. Box 807
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

HOUSE KEEPER

5 OR 6 DAYS PER WEEK.
Live in own room. T. V. Good pay.
Near Winnetka. Some English
necessary.

Phone 10 A. M. to 4 P. M.
782-0904

SECRETARY

Outstanding opportunity for secretary.
Experienced stenographer, typist,
general office work. Excellent salary
with fringe benefits.
INDUSTRIAL ERECTOR INC.
733-1677

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

PATTERN - MAKER

Leading women's apparel mfr. has an
opening for an experienced pattern
maker. This position is an addition to
a department. Very convenient loca-
tion near Loop. Good benefits.
Salary open.
Ph. 263-0651 for app't.
An Equal Opportunity Employer M-F

KEY PUNCH OPERATOR

Leading fashion jewelry house seek-
ing for day shift. IBM 5486 minimum
required 3 to 6 months experience.
Call Mr. MOODY
PAKULA & CO.
218 SO. WABASH AVE.
CHICAGO, ILL.
939-6460

KEY PUNCH OPERATOR

1 year experience Alpha Nume-
ric key punching on IBM 029
or 5196.

Lincolnwood location.
Call personnel 677-7400

ENCYCLOPEDIA LITUA-

NICA administracija darė ką tik
galėjo, kad susidarytų tiek pre-
numeratorių, iš kurių gauna-
mas prenumeratoris mokesčiai įga-
lintų tęsti pradėtą darbą ir be
didesnių sunkumų laimingai jį
užbaigti. Deja, mūsų viltys ne-
pasiteisino. Enciklopedijos re-
daktoriai savo ruožtu deda di-
džiusias pastangas, kad tomas
galėtų sekti toms be didesnių
protarpų, bet ir čia susiduria-
ma su vis didėjančiais sunku-
mais.

Nuo darbo pradžios praėjo
daugiau kaip 8 metai. Per tą
laiką kainos išliko daugiau
25%. Kai tebėra tokia vargana
padėtis, administracija neberan-
da kitos išeities, kaip pakelti
tomo kainą iki \$20.00. Tačiau
naujieji prenumeratoriai dar
turi labai puikią progą pasinau-
doti sena pirmųjų dviejų tomų
kaina (\$15.00). Lengvata tokia:
kas Encyclopedia Lituanica už-
siprenumeruos iki 1973 m. ge-
gužės 1 d., tas I ir II tomas gaus
po \$15.00. Po gegužės pirmos
dienos visų tomų kaina bus
\$20.00. Prašome šia lengvata
pasinaudoti. Laukiame Jūsų už-
sakymo.

Užsakymus siųsti: Encyclo-
pedia Lituanica, 395 W. Broad-
way, P. O. Box 95, Boston,
Mass. 02127, USA. Telef.: dar-
bo metu (617) 268-7730, o va-
kara (617) 282-2759. (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

TOOL AND DIE MAKERS

Leading Laminations Manufacturer
has openings for: Tool and Die Ma-
kers for second shift 3 P. M. — 11
P. M.

Work covers Carbide Dies. Progress-
ive Company. Top pay, overtime,
steady work, Merit Increases, FREE
Insurance, FREE Pension Plan, Vac-
ation, Paid Holidays.

Modern Equipment, Good Working
Conditions and Air Conditioned
Tool Room.

Apply at Personnel Office

TEMPEL

STEEL COMPANY

1925 Bryn Mawr Ave.

Call — 271-8100

KEYPUNCH OPERATORS

JUST MOVING IN.
Need 2 experienced keypunch opera-
tors. 3M Business products sales.
2301 LIVELY BLVD.
ELK GROVE VILLAGE
Call 547-8401

An Equal Opportunity Employer

SAWGRINDER

Carbide experience helpful, but not
necessary. Will train. Hospital insu-
rance. 40 hour week. Good wages.

Call 489-3342

Bet. 11 A. M. — 3 P. M.

Ask for GEORGE

FOLEY SAW FILERS

Model F61 only. New or used.

489-3342,

11 A. M. — 3 P. M.

Ask for GEORGE

MACHINISTS

BENCH

Job shop assembling and erecting ma-
chinery. 5 yrs. min. exp. req. Have
own tools. Work from prints. Bene-
fits permanent.

Apply 8:30 — 3:30

STANDARD PROCESS CORP.

2704 W. ROSCOE ST.

JIG GRINDERS

Leading Laminations Manufacturer
has OPENINGS for: Jig Grinders for
second shift 3 P. M. — 11 P. M. Work
covers Carbide Dies. Progressive Com-
pany. Top pay, overtime steady work.
Merit Increases. FREE Insurance.
FREE Pension Plan, Vacation, Paid
Holidays.

Modern Equipment.

Good Working Conditions and
Air Conditioned Tool Room.

Apply at Personnel Office

TEMPEL

STEEL COMPANY

1925 Bryn Mawr Ave.

Call — 271-8100

WOODWORKING FOREMAN

Experienced man with knowledge of
saws and wood. Furniture background
helpful but not necessary.

STYLEMASTER FURNITURE

3640 So. KEDZIE

254-8585

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
dalimis ir išsimokėtai. Apstatoma
Lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 4-4421

6200 So. WESTERN AVE.

— Tradicinis Giesmių vakaras

įvyks sekmadienį 6 val. Tėviš-
kės bažnyčioje, 6641 So. Troy.
Bus išspildyta Vl. Jakubėno Pri-
sikėlimo kantata ir kiti kūriniai.

Onutės Konkulevičienės ir

Broniaus Zabuko importuotų ir
vietinių gaminių maisto krau-
tuvė, 4064 So. Artesian Ave.,
Tel.: 247-7871.

Priimami užsakymai viso-

kiems namų gamybos kepsniams,
kaip tai: tortai, pyragaičiai,
ruliadai ir visi Vėlykų sta-
lo patiekalai. Su užsakymais
prašome nesivėluoti. (Pr.)

— Naujasis Jurgio Gliados

romanas "SUNKIAUSI KE-
LIU" įdomiai vaizduoja Lietu-
vos nepriklausomybės pradžią
— mūsų tautos ryžtą eiti nuosa-
viai laisvės keliu. M. Sleževičiaus
vyriausybės sudarymą, savano-
rių pašaukimą ir kita.

Išleido Dr. K. Griniaus Fon-
das — % J. Urbelis, 1649 No.
Broadway, Melrose Park, Ill.
60160. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PIGLAI PARDUODAMAS medinis pa-
jamų namas Marquette Parke. Po 6
val. vakaro telefonuoti 434-9583.

SAVININKAS PARDUODA 5½ kamb.
mūrinį bungalow su 2 miegamais ir 2
mašinų garažu prie 68-tos ir Campbell
už virš \$20,000. Tel. 436-5392.

MARQUETTE PARKO

APYLINKĖJ

gražus, švarus, geram stovy 1
buto mūrinis namas. Įrengtas
rūsvis. Centralinis vėsinimas.

Savininkas — RE 7-5969.

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAUBAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: RPublic 7-1941

— Banaicio "Jūratės ir Kasty-

čio" operos pristatymas plokš-
telėse įvyks 1973 m. balandžio
14 d., šeštadienį, 8 val. vak. Jau-
nimo centro salėje. Įėjimas vi-
siems nemokamas. Ten pat bus
galima įsigyti ir operos plokš-
teles. Visus lietuvius, ką tik iš-
leisti plokštelių pristatyme,
kviečia dalyvauti.

Chicago's Lietuvių Opera

— Chicagos Lietuvių Taryba

š. m. balandžio mėn. 15 dieną,
sekmadienį, 3 val. popiet, Chi-
cago Savings and Loan salėje,
6245 So. Western Ave., šaukia
metinę KONFERENCIJĄ.

Visos organizacijos, sudaran-
čios Chicagos Lietuvių Tarybą,
prašomos atsiųsti savo atstovus.
Taip pat visi lietuviai, kurie in-
teresuojasi ALTOs veikla, mie-
lai prašomi į konferenciją atsi-
lankyti.

Atskirai kvietimai nebus siun-
tinėjami.

Laukiame visų atsilankant!

Chicagos Lietuvių Taryba

(Pr.)

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
irankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE